

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра суспільних дисциплін

07-03-332М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до практичних робіт
із навчальної дисципліни
«Проективні методи дослідження особистості»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
за освітньо-професійною програмою «Психологія»
спеціальності 053 «Психологія»
денної форми навчання

Рекомендовано науково-методичною
радою з якості ННІЕМ
Протокол № 1 від 02.09.2021 р.

Методичні вказівки до практичних робіт із навчальної дисципліни «Проективні методи дослідження особистості» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за освітньо-професійною програмою «Психологія» спеціальності 053 «Психологія» денної форми навчання [Електронне видання] / Смольська Л. М. – Рівне : НУВГП, 2021. – 17 с.

Укладач:

Смольська Л. М., кандидат психологічних наук, доцент; доцент кафедри медико-психологічних дисциплін.

Відповідальний за випуск Олексін Ю. П., доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри суспільних дисциплін.

Рецензент, керівник групи забезпечення спеціальності: Ставицький О. О., доктор психологічних наук, професор, професор кафедри суспільних дисциплін.

© Смольська Л. М., 2021

© НУВГП, 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. Теми та с/практичні заняття	6
РОЗДІЛ 2. Методичні рекомендації та змістове наповнення с/практичних занять	6
С/практичне заняття №1-2. Тема 1. Особистість в психологічних дослідженнях і практичному запиті.	
С/практичне заняття №3-4. Тема 2. Проекція в основі проєктивних методів дослідження особистості	8
С/практичне заняття №5-6 . Тема 3. Класифікація та застосування проєктивних методів.	9
С/практичне заняття №7-9 . Тема 4. Імпресивні методи дослідження особистості	11
С/практичне заняття № 10-12. Теми 5. Інтерпретаційні методи дослідження особистості.	12
С/практичне заняття № 13-15. Теми 6. Адитивні методи дослідження особистості	
Список рекомендованої літератури до курсу	14
РОЗДІЛ 3. Розподіл балів, які отримують студенти	16

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Проективні методи дослідження особистості» належить до обов'язкового компоненту магістерської ОПП. Вивчення дисципліни передбачає ґрунтовні знання та вміння здобувачів освіти з соціальної психології; вікової психології; психодіагностики; патопсихології; психотерапії; психокорекції та консультування. В рамках дисципліни магістранти досліджують на теоретичному та практичному рівнях:

- особистість як суб'єкт-об'єктний феномен з відповідними чинниками впливу;
- проекцію в основі вивчення особистості;
- динамічний вплив проективних методів дослідження особистості як на клієнта, так і фахівця.

Мета курсу: опанування теоретико - методологічними основами розуміння місця проективних методів в комплексі дослідження особистості в процесі експертного оцінювання, консультування, терапії; формування магістрантами прикладних навичок використання проективних методик у професійній, в т.ч. науковій діяльності.

Задачі курсу: 1) доповнити та узагальнити арсенал дослідницько-формуючих методів як важливий компонент інструментальної бази в діяльності психолога; 2) вміти творчо застосовувати проективні методики, уникаючи формалізму, шаблонного сприймання проблем клієнта, а також усвідомлюючи і нейтралізуючи власні проекції; 3) коректно, з оптимістичним акцентом, інтерпретувати поведінку в контексті реальних чи потенційних ресурсів особистості та її життєвих обставин; 4) інтегрувати більшість базових знань та вмінь з раніше вивчених психологічних дисциплін у новий науковий запит магістерського рівня.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти наступними **компетенціями**:

знати сутність проективних методів та їх призначення; ознаки груп проективних методів та сукупність відповідних методик дослідження особистості; основні критерії їх оцінки та інтерпретації отриманих результатів.

вміти :

- самостійно вивчати та аналізувати наукову літературу; виділяти зміст і форми проективних методик за відповідно поставленими професійними задачами;
- робити психодіагностичний зріз комплексними засобами з використанням проективних методів
- складати та реалізувати програму психологічного супроводу клієнтів з використанням проективних методів регуляції особистості для корекції її станів,

стереотипів поведінки, стосунків;

- сприяти розвитку особистості засобами проєктивних методів, підтримуючи баланс між її адаптивністю з одного боку та творчою самобутністю – з іншого.

Запропоновані методичні вказівки дозволять забезпечити максимальну самостійність студентів під час підготовки до практичних занять та їх проведення.

Методична авторська концепція вивчення дисципліни полягає в тому, щоб максимально організувати самостійну пізнавальну діяльність студентів. Вона складається з:

- 1) Пізнавально-орієнтувального компонента – студент самостійно робить огляд загального змісту кожної теми, питань по ній, завдань, списку джерел з тим, щоб зорієнтуватись: а) в обсязі матеріалу; б) його місці в системі предметної теорії та практики; в) легкості/складності для використання.
- 2) Пізнавально-структуруючого компонента – студент самостійно структурує та переструктурує матеріал різного ступеня складності з тим, щоб зробити його «своїм», тобто надати йому нового вигляду та особистісного смислу:
 - а) простішого для сприймання та запам'ятовування;
 - б) відповідного до смаків та професійних інтересів (мотивація самовираження);
 - в) цікавим для обговорення з колегами, що відповідає комунікативним потребам та лідерським компетенціям здобувача освіти.
- 3) Пізнавально-пошукового компонента – студент самостійно шукає та створює інформацію з тим, щоб:
 - а) поглибити власний професійний ресурс знань та вмінь;
 - б) підтримувати високий рівень психічної енергії та самоповаги;
 - в) набувати вмінь та практикуватись у професійному діапазоні творчих завдань.
- 4) Експериментально-дослідницького компонента – студент самостійно проводить емпіричні дослідження за темами з тим, щоб:
 - а) накопичувати практичний досвід;
 - б) перевіряти дію вивчених методів на практиці та формувати власний методично-професійний профіль;
 - в) розвивати діловий прагматизм.

Для реалізації усіх компонентів завдання для самостійної роботи сформульовані до кожної практичної роботи так, щоб студенти могли опрацювати тему в повному діапазоні компонентів освітньої діяльності: орієнтувальної, структуруючої, пошукової, експериментально-дослідницької.

Наукова самостійна робота виконується як за бажанням в процесі вивчення тем, так і

в якості компенсації пропущених занять – з подальшою підготовкою тез або статей для участі в наукових конференціях.

РОЗДІЛ 1

ТЕМАТИЧНИЙ РОЗПОДІЛ ГОДИН С/ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ Теми	Назва теми с/практичного заняття	Кількість Годин	№ практич. заняття
1	Особистість в психологічних дослідженнях і практичному запиті	4	1-2
2	Проекція в основі проєктивних методів дослідження особистості	4	3-4
3	Класифікація та застосування проєктивних методів	4	5-6
4	Імпресивні методи дослідження особистості	6	7-9
5	Інтерпретаційні методи дослідження особистості	6	10-12
6	Адитивні методи дослідження особистості	6	13-15
	Всього годин:	30	

РОЗДІЛ 2

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ТА ЗМІСТОВЕ НАПОВНЕННЯ С/ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

С/практичне заняття №1-2 (4 год.)

Тема 1. Особистість в психологічних дослідженнях і практичному запиті.

Мета: Систематизувати знання з психології особистості в контексті класичних та нових досліджень в межах професійного запиту; обговорити теоретичні концептуальні підходи в роботі психолога; мотивуватись до вивчення курсу для майбутньої професії.

Завдання:

1. Попередньо прочитайте анотацію та опрацюйте тематичну літературу.
2. Сформулюйте проблемні питання та послідовно їх структуруйте.
3. Обговоріть зміст питань, акцентуючи на науковій та професійній проблематиці.
4. Поміркуйте над темами досліджень. Складіть план обраної теми. Проведіть дослідження та підготуйте звіт (тези, проект з презентацією, наукова або популярна стаття)

Анотація теми

Зростання запиту на дослідження по мірі психологізації різних сфер життя: прийом на відповідальну роботу за особливими особистісними якостями; визначення зростання професіоналізму; ступінь профпридатності та профефективності; створення та розвиток організаційної команди; медична сфера, кримінальна сфера, педагогіка, корекційна педагогіка і психологія, рекреаційна психологія і педагогіка. Сутність поняття особистості, концептуальні основи особистості. Сфери аналізу та трансформації особистості: структурні блоки (риси), процеси (зниження напруги, пошук задоволення), зростання та розвиток, психопатологія, схильність до змін, цільність, конгруентність, свідоме та несвідоме. Взаємозв'язок між пізнанням, афектом та поведінкою. Особистісні проєкції часу. Дані, якими оперує психологія особистості: життєві записи, дані спостережень, дані тестувань, дані самозвітів та самооцінок, репрезентативний матеріал (одяг, зачіска, хода аксесуари, хода, побутові звички, манера спілкування, хобі). Психотерапія особистості в груповій роботі.

Література:

Базова:

1. Неурова А. Б., Капінус О. С., Грицевич Т. Л. Діагностика індивідуальних особливостей особистості: навчально-методичний посібник. Львів : НАСВ, 2016., 181 с.
2. Практическое руководство по Терапии творческим самовыражением / Под ред. М. Е. Бурно, Е. А. Добролюбовой. Москва : Академический Проект, ОППЛ, 2003. 880 с.

Додаткова:

1. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования. Москва. : Аспект Пресс. 2001. 607 с.
2. Сидоров П. И., Парняков А. В. Введение в клиническую психологию: Т. 1. : учебник для студентов медицинских вузов. М. : Академический проспект, Екатеринбург; Деловая книга. 2000. 416 с. <https://www.klex.ru/6d9>

Відеоматеріали до занять

- 1) <https://www.youtube.com/watch?v=mHZlzeWlecg>
17 хв. Особистість: короткий науковий аналіз

Теми навчально-наукового дослідження:

1. Проективний самодизайн особистості.
2. Особистість в проєкціях сучасного світу.

С/практичне заняття №3-4 (4 год.)

Тема 2. Проєкція в основі проєктивних методів дослідження особистості

Мета: співставити поняття проєкції з відповідними категоріями різних психологічних теорій; виділити серед вивчених раніше методів дослідження особистості проєктивні; обговорити теоретичні концепції та практичні методи в фокусі уваги проєкцій; мотивуватись до вивчення курсу для майбутньої професії.

Завдання:

1. Попередньо прочитайте анотацію та опрацюйте тематичну літературу.
2. Сформулюйте проблемні питання та послідовно їх структуруйте.
3. Обговоріть зміст питань, акцентуючи на науковій та професійній проблематиці.
4. Поміркуйте над темами досліджень. Складіть план обраної теми.
5. Проведіть дослідження та підготуйте звіт (тези, проєкт з презентацією, наукова або популярна стаття)

Анотація теми

Історичне коріння проєктивних методик. Розвиток проєктивного напрямку дослідження особистості від минулого до теперішнього. Психоаналітичне розуміння проєкції. Захисні механізми. Феномен перенесення. Символічні способи вираження і позначення потреб. Теорія особистості З. Фрейда і підходи постфрейдистів як методологічні підстави проєктивних технологій дослідження особистості. Психодіагностична і психотерапевтична функції проєктивних технологій дослідження особистості. Особливості проєктивних технологій дослідження особистості в діагностиці та в програмуванні. Невизначеність, неоднозначність та суб'єктивність в діагностиці за проєктивними методиками. Неструктурованість і інші особливості стимульного матеріалу проєктивних методів дослідження особистості. Переваги та недоліки проєктивних методів. Специфіка застосування і обмеження застосування проєктивних методів. Відмінні ознаки проєктованого обстеження. Проблема достатньої кваліфікації психолога при застосуванні проєктивних технологій дослідження особистості. Проблема переносу та контрпереносу в професійній етиці діагноста. Новітній арсенал проєктивних методів розвитку особистості. Єдність діагностики, терапії та особистісного розвитку в тандемі клієнт-психолог в процесі застосування проєктивних практик. Стимульні матеріали та місцеві ресурси Рівненської обласної наукової бібліотеки.

Література:

1. Неурова А. Б., Капінус О. С., Грицевич Т. Л. Діагностика індивідуальних особливостей особистості: навчально-методичний посібник. Львів : НАСВ, 2016., 181 с.
2. Практическое руководство по Терапии творческим самовыражением / Под ред. М. Е.

- Бурно, Е. А. Добролюбовой. Москва : Академический Проект, ОППЛ, 2003. 880 с.
3. Бурлачук Л.Ф. Введение в проективную психодиагностику. Скачать <https://www.klex.ru/dp7>
 4. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования. Москва : Аспект Пресс. 2001. 607 с.
 5. Сидоров П. И., Парняков А. В. Введение в клиническую психологию: Т. 1. : учебник для студентов медицинских вузов. М. : Академический проспект, Екатеринбург; Деловая книга. 2000. 416 с. <https://www.klex.ru/6d9>

Відеоматеріали до заняття

- 1) <https://www.youtube.com/watch?v=fUeJkDO8-0M>
14 хв. Про проективні методики
- 2) <https://www.youtube.com/watch?v=RHGsnK9dEP4>
22 хв. Что скрывает подсознание?

Теми навчально-наукового дослідження:

1. Проективне моделювання життєвого шляху.
2. Автобіографічний метод: психологічні проєкції та проектування майбутнього.

С/практичні заняття №5-6 (4 год)

Тема 3. Класифікація та застосування проективних методів.

Мета: Ознайомитись класифікацією проективних методів та сферами їх застосування; з'ясувати принцип в основі імпресивних методів; виявити спільне та відмінне між поширеними імпресивними методиками; мотивуватись до практичного використання в професійній діяльності проективних методів дослідження особистості.

Завдання:

1. Попередньо прочитайте анотацію та опрацюйте тематичну літературу.
2. Сформулюйте проблемні питання та послідовно їх структуруйте.
3. Обговоріть зміст питань, акцентуючи на науковій та професійній проблематиці.
4. Складіть перелік з методик дослідження. Почергово попрактикуйтесь у них.
5. Зробіть індивідуальний або парний міні-проект у вигляді рекомендацій, пам'яток для професійного застосування. Обміняйтесь напрацюваннями.
6. Ознайомтесь, обдумайте та обговоріть теми навчально-наукового дослідження. Складіть план та проведіть дослідження.

Анотація тем

Види проективних технологій дослідження особистості. Наявність різних підстав (критеріїв) класифікації видів проєкції: усвідомленість, атрибутивність, захисний характер, структурованість. Класифікація проективних методик за Л.Франком:

конститутивні, конструктивні, інтерпретативні, катартичні, рефрактивні. Класифікація видів проєкції, види проєкції за Д.Холмс: симілятивна, атрибутивна, проєкція «Панглосса і Кассандри», компліментарна. Практичне застосування проєктивних технологій дослідження особистості для вирішення різних практичних задач. Основні вимоги до застосування проєктивних методів в експертній, консультативній, психокорекційній та психотерапевтичній роботі. Катарсис. Психодрама та символізація. Казка як сценарій життєвого шляху особистості. Символіка та її динаміка в казках. Проєктивний аналіз продуктів діяльності. Вплив ставлення клієнта до психолога на результати тестування. Феноменологічне сприйняття клієнта. Робота з опором клієнта. Пояснення результатів тестування як метод психологічного консультування. Кататимно-імагінативний розвиток образів проєктивних малюнкових тестів як метод психологічного консультування. Різні види проєктивних технік та засобів корекції, розвитку особистості в груповій роботі з використанням методу Терапія творчим самовираженням.

Література:

1. Одинцова О. В. Психодіагностика [Електронний ресурс] : учеб. для вузов по напр. подгот. "Сервис" / ЭВК. Москва : Академия, 2014. Режим доступа: ЭЧЗ "Библиотех".
2. Неурова А. Б., Капінус О. С., Грицевич Т. Л. Діагностика індивідуальних особливостей особистості: навчально-методичний посібник. Львів : НАСВ, 2016., 181 с.
3. Практическое руководство по Терапии творческим самовыражением / Под ред. М. Е. Бурно, Е. А. Добролюбовой. Москва : Академический Проект, ОППЛ, 2003. 880 с.
4. Бурлачук Л. Ф. Введение в проєктивную психодіагностику. Скачати <https://www.klex.ru/dp7>

Відеоматеріали до занять

<https://www.youtube.com/watch?v=9uCEFBMZMmw>

2 год. Психодіагностика. Проєктивні методики

Теми навчально-наукового дослідження:

1. Проєктивне моделювання життєвого шляху.
2. Автобіографічний метод: психологічні проєкції та проєктування майбутнього.

С/практичні заняття № 7-9 (6 год)

Тема 4. Імпресивні методи дослідження особистості

Мета: Ознайомитись із змістом поняття «імпресія» та співставити його з протилежним поняттям; з'ясувати принцип в основі імпресивних методів; виявити спільне та відмінне

між поширеними імпресивними методиками; мотивуватись до практичного використання в професійній діяльності імпресивних методів дослідження особистості.

Завдання:

1. Попередньо прочитайте анотацію та опрацюйте тематичну літературу.
2. Сформулюйте проблемні питання та послідовно їх структуруйте.
3. Складіть перелік з імпресивних методик дослідження.
4. Почергово попрактикуйтесь у них.
5. Зробіть індивідуальний або парний міні-проект у вигляді рекомендацій, пам'яток, стимульного матеріалу для професійного застосування. Обмінюйтесь напрацюваннями.
6. Ознайомтесь, обдумайте та обговоріть теми навчально-наукового дослідження.
7. Складіть план та проведіть дослідження.

Анотація теми

Загальна характеристика імпресивних методів дослідження особистості, мета та задачі. Тест Люшера. Теоретичні основи колірної психодіагностики. Структура і процедура тесту. Тест «Каракулі Д. Віннікота» в кольоровому аналізі. Психогеометричний тест С. Делінгера, психологічна характеристика основних форм особистості. Основні можливості і проблеми діагностики імпресивних проектних методів. Специфіка застосування імпресивних методів дослідження при роботі з дітьми. Робота з кольоровим тістом, кольоровим кінетичним піском, папером, стрічками, фарбами за принципом «Каракулі» та за принципом «Образ». Дінаміка від каракуль до образу. Квіткова діагностика та динаміка психоенергетичних станів. Текстильні різнокольорові та візерунчасті лоскутки різної фактури, варіанти дослідження проективної динаміки. Кольорова лялька. Імпресивні ігри. Марки, значки, листівки. Гудзики. Асоціативні карти. Імпресивне ритмування та музикування в асоціації з кольором. Психопластика, рухи в тренувально-ігровій формі асоціативно до кольору та зміни кольорів. Кулінарія, гастрономія, господарювання, стилістика одягу, спілкування як засоби самовираження і самопрограмування. Невичерпний потенціал формуючого та розвиваючого дослідження особистості засобами лібропроекції та письменництва. Терапія творчим самовираженням в умовах денного стаціонару або тренінгові центру «Група зростання» (стартап-проект). Рівненські спільноти та ресурси для самовираження.

Література:

1. Одинцова О. В. Психодіагностика [Електронний ресурс] : учеб. для вузов по напр. подгот. "Сервис" / ЭВК. Москва : Академия, 2014. Режим доступа: ЭЧЗ "Библиотех".
2. Неурова А. Б., Капінус О. С., Грицевич Т. Л. Діагностика індивідуальних особливостей особистості: навчально-методичний посібник. Львів : НАСВ, 2016., 181

- с.
3. Туриніна О. Л. Практикум з психології : навч. посіб. Київ : МАУП, 2007. 328 с.
 4. Практическое руководство по Терапии творческим самовыражением / Под ред. М. Е.Бурно, Е. А.Добролюбовой. Москва : Академический Проект, ОППЛ, 2003. 880 с.
 5. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования Москва : Аспект Пресс. 2001. 607 с.
 6. Трошихина Е. Сосуд и зеркало. Развитие эмоционального ресурса личности в психотерапии. Питер; Санкт-Петербург. 2014. 164 с.
http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=8477769

Відеоматеріали до занять

- 1) <https://www.youtube.com/watch?v=RBiau5HTYn0>
18 хв. Тест Люшера
- 2) <https://www.youtube.com/watch?v=3iZPtftoA5c>
хв. Цветовая діагностика
- 3) <https://www.youtube.com/watch?v=a-5Vdfthso>
2 год.10 хв. Метаформчні асоціативні карти
- 4) <https://www.youtube.com/watch?v=UPMhBhPf4tA>
9 хв. Питання занурення в карту (асоціативн)
- 5) <https://www.youtube.com/watch?v=pYzybW2rlTw>
16 хв. Арт-терапия: цветовая техника. Обучение психологов с Ольгой Гаркавец

Теми навчально-наукового дослідження:

1. Проективна експресія танцювально-рухової терапії.
2. Проективна експресія супровідних співів та музикування.

С/практичні заняття № 10-12 (6 год)

Тема 5. Інтерпретаційні методи дослідження особистості

Мета: Обговорити роль інтерпретацій в практичній роботі психолога; з'ясувати принцип в основі інтепретаційних методик; виявити спільне та відмінне між поширеними інтерпретаційними методиками; мотивуватись до практичного використання в професійній діяльності даних методів дослідження особистості.

Завдання:

1. Попередньо прочитайте анотацію та опрацюйте тематичну літературу.
2. Складіть перелік з інтерпретаційних методик дослідження.
3. Почергово попрактикуйтесь у них.
4. Зробіть внесок в портфоліо у вигляді рекомендацій, пам'яток, стимульного матеріалу для професійного застосування даних методик.
5. Ознайомтесь, обдумайте та обговоріть теми навчально-наукового дослідження.

б. Складіть план та проведіть дослідження. Оформіть його.

Анотація теми

Інтерпретація клієнта та психолога, їх перетин в методиках дослідження особистості. Сутність інтерпретаційних методів – їх переваги; мета інтерпретаційних технік, їх зв'язок з імпресивними методами. Інтерпретація в каракулях Д. Віннікота. Приклади психоаналітичного застосування чорнильних плям Г. Роршаха та методики ТАТ в психоаналізі особистості (Л. Первін і О. Джон). Методики САТ, РАТ, тест фрустраційної реакції Розенцвейга, тест «Руки» Вагнера, тест «Дерево з чоловічками». Асоціативні карти: ресурс використання. Основні можливості і обмеження діагностики інтерпретаційними проєктивними методами. Специфіка застосування методів інтерпретації при роботі з дітьми. Казки, їх вибір та пояснення. Ресурси сайту для дитячих психологів та батьків. Казки: знайомство, аналіз, складання власних казок. Ляльки – порівняння, розповідь, гра. Методика «Лялька в масці». Методика «Яблуко і черв'ячок» у графічному, кольоровому, скульптурному, пантомімічному представленні. Улюблені дитячі книжки та їх персонажі. Улюблені герої, актори, персонажі фільмів. Улюблені режисери та їх фільми (для дорослих). Пісочна терапія та інші терапевтичні ігри як інтерпретаційна зона клієнта і психолога. Використання символу «яблуко» в різних варіантах проєктивних методик.

Література:

1. Одинцова О. В. Психодіагностика [Електронний ресурс] : учеб. для вузов по напр. подгот. "Сервис" / ЭВК. Москва : Академия, 2014. Режим доступа: ЭЧЗ "Библиотех".
2. Неурова А. Б., Капінус О. С., Грицевич Т. Л. Діагностика індивідуальних особливостей особистості: навчально-методичний посібник. Львів : НАСВ, 2016., 181 с.
3. Туриніна О. Л. Практикум з психології : навч. посіб. Київ : МАУП, 2007. 328 с.
4. Грабенко Т., Зинкевич-Евстигнеева Т. Чудеса на песке. Методический практикум по песочной игротерапии. СПб.: «Златоуст», 1999. 80 с.
5. Практическое руководство по Терапии творческим самовыражением / Под ред. М. Е. Бурно, Е. А. Добролюбовой. Москва : Академический Проект, ОПШЛ, 2003. 880 с.
6. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д. Практикум по сказкотерапии. СПб. : ООО «Речь», 2000. 310 с.
7. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д., Грабенко Т. М. Игры в сказкотерапии. СПб. : Речь. 2006. 208 с.
8. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования. Москва : Аспект Пресс. 2001. 607 с.

Відеоматеріали до занять

- 1) <https://www.youtube.com/watch?v=mIMDuxCGXDw>
1 хв. Дитячий варіант САТ

- 2) <https://www.youtube.com/watch?v=0tZT77Z4nAU>
хв. Дерево с человечками
- 3) <https://www.youtube.com/watch?v=veO9NWmvUog>
хв. Тест «Вибери дерево»
- 4) <https://www.youtube.com/watch?v=gOx11ZzZISs>
50 хв. 5 секретів у роботі з МАК в комбінуванні з іншими методиками.
- 5) <https://www.youtube.com/watch?v=V8LTlrlaels>
54 хв. Закон відображення. Дзеркала. Проекції

Теми навчально-наукового дослідження:

1. Психологічні фільми як предмет інтерпретації.
2. Інтерпретація - творчий інструмент в роботі з асоціативними картами.

С/практичні заняття № 13-15 (6 год)

Тема 6. Адитивні методи дослідження особистості

Мета: Обговорити роль адитивних технік в практичній роботі психолога; з'ясувати принцип в основі адитивних методик; виявити спільне та відмінне між поширеними інтерпретаційними, імпресивними та адитивними методиками; наголосити на творчому потенціалі адитивних методик; мотивуватись до практичного використання в професійній діяльності адитивних методів дослідження особистості.

Завдання:

1. Попередньо прочитайте анотацію та опрацюйте тематичну літературу.
2. Складіть перелік з адитивних методик дослідження.
3. Почергово попрактикуйтесь у них.
4. Зробіть внесок в портфоліо у вигляді рекомендацій, пам'яток, стимульного матеріалу для професійного застосування даних методик.
5. Ознайомтесь, обдумайте та обговоріть теми навчально-наукового дослідження.
6. Складіть план та проведіть дослідження. Оформіть його.

Анотація теми

Походження терміну «адитивні». Специфіка адитивних проєктивних методів. Методики дослідження «Незакінчені речення», «Незакінчені розповіді», «Асоціативний тест К. Юнга». Опис тесту і процедура його проведення. Адаптація адитивних методик до вивчення різних властивостей особистості. Методика спонтанного малюнку під час обговорення тем особистого життя людини. Переписані сни, події життя, сценарії фільмів, відомих сюжетів як проєктивно-програмуєчий матеріал в роботі особистості. Змінені стани свідомості та ненапруження, спонтанна уява, конструктивні інтерпретації – умови

вираження вищої природи особистості. Методика «Що сталося?» за картками «Емоції» та складання «розв'язки» історій. Складання історій за асоціативними картами, пісочні історії, сценарії з масками тварин. Складання проекту своєї книжки. Хенд-мейд книжка. Серія книжок з назвами «Мені шкода», «Вчусь пробачати», «Дарунок світу», «Я люблю», «Мрії збуваються». Проект «Мій серіал», «Наш серіал». Невичерпні творчі можливості проєктивних методик як проєкцій та проєктування. Адитивні стимульні матеріали для Терапії творчим самовираженням. Проєктування якісного життя ресурсами наукової бібліотеки Рівного.

Література:

1. Одинцова О. В. Психодіагностика [Електронний ресурс] : учеб. для вузов по напр. подгот. "Сервис" / ЭВК. Москва : Академия, 2014. Режим доступа: ЭЧЗ "Библиотех".
2. Неурова А. Б., Капінус О. С., Грицевич Т. Л. Діагностика індивідуальних особливостей особистості : навчально-методичний посібник. Львів : НАСВ. 2016. 181 с.
3. Туриніна О. Л. Практикум з психології : навч. посіб. Київ : МАУП. 2007. 328 с.
4. Практическое руководство по Терапии творческим самовыражением / Под ред. М. Е. Бурно, Е. А. Добролюбовой. Москва : Академический Проект, ОППЛ, 2003. 880 с.
5. Грабенко Т., Зинкевич-Евстигнеева Т. Чудеса на песке. Методический практикум по песочной игротерапии. СПб. : «Златоуст», 1999. 80 с.
6. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д. Практикум по сказкотерапии. СПб. : ООО «Речь». 2000. 310 с.
7. Зинкевич-Евстигнеева Т. Д., Грабенко Т. М.. Игры в сказкотерапии. СПб. : Речь. 2006. 208 с.
8. Первин Л., Джон О. Психология личности: Теория и исследования. Москва : Аспект Пресс. 2001. 607 с.

Відеоматеріали до занять

- 1) <https://www.youtube.com/watch?v=cKiB3yiWwdE>
25 хв. Реимпринтинг
- 2) <https://www.youtube.com/watch?v=ZV18k7Puxsw>
15 хв. Мотиваційне відео для підлітків – як написати свою книгу

Теми навчально-наукового дослідження:

1. Комбінування інтерпретацій та адитивних дій в терапевтичних практиках.
2. Комбінування експресивних та адитивних елементів у практиках самодизайну.

РОЗДІЛ 3
РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тематичне на с/практичних заняттях							Сума балів
№ Теми	1	2	3	4	5	6	
Годин	4	4	4	6	6	6	30
Бали за тему	8	8	8	12	12	12	60

За МК-1 – **20** балів, за МК-2 – **20** балів. Підсумковий контроль: екзамен **40** балів.

Поточні бали - по **10** балів за кожен тему: за роботу на практичних та звіт. Всього:
60 балів

Всього: **100** балів.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82-89	Добре	
74-81		
64-73	Задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно, з можливістю повторного складання	не зараховано з можл. повт. скл.
0-34	незадовільно, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано, з повторним вивченням дисципліни